Akceptuję

Jacek Kapica
Podsekretarz Stanu
Szef Służby Celnej

Aneks
do Strategii działania Służby Celnej na lata 2010-2015
Załącznik nr 2

Szczegółowe harmonogramy realizacji inicjatyw strategicznych

Inicjatywa strategiczna	**1. Wdrożenie Programu e-Cło**		
Forma realizacji:* Program	Stan realizacji:** Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty PC, AE, CA, DI, FR izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Wdrożenie systemów wspierających wchodzących w skład Systemu Informacyjnego Służby Celnej.	Grudzień 2012
2.	Realizacja wsparcia głównego dla Programu e-Cło.	Grudzień 2013
3.	Wdrożenie systemów aplikacyjnych wchodzących w skład Programu.	Grudzień 2013
4.	Szkolenia związane z wdrażaniem poszczególnych rozwiązań Programu e-Cło.	Grudzień 2013
5.	Promocja Programu e-Cło.	Grudzień 2013
6.	Rozliczenie Programu e-Cło.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	**2. Wdrożenie Zmodernizowanego Kodeksu Celnego (ZKC)**		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament PC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty SC, CA, izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Koordynacja prac podczas przygotowywania przepisów wspólnotowych.	Listopad 2013
2.	Opracowanie koncepcji programu szkoleń dla Służby Celnej i harmonogramu szkoleń.	Grudzień 2013

3.	Akceptacja koncepcji programu szkoleń i harmonogramu szkoleń dla Służby Celnej.	Grudzień 2013
4.	Opracowanie koncepcji kampanii informacyjno-szkoleniowej dla przedsiębiorców oraz harmonogram realizacji tej kampanii.	Luty 2014
5.	Przygotowanie i publikacja przepisów krajowych dostosowanych do ZKC.	Maj 2015
6.	Przygotowanie i publikacja wytycznych i instrukcji dla Służby Celnej i przedsiębiorców.	Maj 2015
7.	Przygotowanie materiałów informacyjno-promocyjnych.	Maj 2015
8.	Przeprowadzenie kompleksowych szkoleń dla Służby Celnej.	Czerwiec 2015
9.	Przeprowadzenie kampanii informacyjno-szkoleniowej dla przedsiębiorców.	Czerwiec 2015
10.	Wdrożenie narzędzi informatycznych wspierających realizację przepisów.	Grudzień 2015
11.	Ocena skuteczności szkoleń i kampanii informacyjnej.	Wrzesień 2015
12.	Zakończenie inicjatywy.	Grudzień 2015

Inicjatywa strategiczna	**3. Modernizacja systemu poboru podatku akcyzowego**		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament AE**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty CA, SC, izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Analiza obowiązujących regulacji prawnych pod kątem możliwych do zastosowania w praktyce uproszczeń w obszarze podatku akcyzowego i jego kontroli.	Grudzień 2010
2.	Analiza zakresu zadań Służby Celnej w obszarze poboru podatku akcyzowego, pozwalająca na stworzenie mechanizmów umożliwiających zwiększenie efektywności w tym zakresie.	Grudzień 2010
3.	Budowa i wdrożenie Systemu Przemieszczania oraz Nadzoru Wyrobów Akcyzowych EMCS PL, w tym wdrożenie implementowanych przepisów dyrektywy 2008/118, tzw. Nowej Dyrektywy Horyzontalnej.	Styczeń 2011
4.	Wprowadzenie e-deklaracji dla podatku akcyzowego.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	**4. Modernizacja systemu poboru podatku od gier**		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2011**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departament CA izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Wstępne studium wykonalności obsługi elektronicznej formy rozliczania podatku od gier.	Grudzień 2010
2.	Analiza funkcjonowania systemu opodatkowania podatkiem od gier w zakresie legislacyjnym, organizacyjnym.	Grudzień 2010
3.	Ocena funkcjonowania Komputerowego Rejestru Automatów do Gier – KRAG.	Marzec 2011
4.	Wdrożenie elektronicznej formy rozliczania podatku od gier.	Czerwiec 2011

Inicjatywa strategiczna	**5. Modernizacja kontroli urządzania gier hazardowych w ramach systemu kontroli**		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2013**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament CA**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty SC, DI** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Identyfikacja potrzeb Służby Celnej w zakresie systemu kontroli urządzania gier hazardowych przez powołane zespoły robocze.	Grudzień 2010 (uzależniony od zakończenia procesu legislacyjnego - notyfikacja zmiany ustawy o grach hazardowych)
2.	Koncepcje programów działań w zakresie systemu kontroli urządzania gier hazardowych.	Czerwiec 2011
3.	Akceptacja opracowanych koncepcji programów działań.	Lipiec 2011
4.	Harmonogramy działań w zakresie realizacji zaakceptowanych programów.	Grudzień 2011
5.	Realizacja harmonogramów.	Grudzień 2013
6.	Uruchomienie systemu kontroli urządzania gier hazardowych.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	**6. Modelowanie i wdrażanie procesów biznesowych w kierunku zarządzania procesowego**		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2014**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty PC, CA, AE** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Identyfikacja obszarów procesów biznesowych realizowanych przez Służbę Celną.	Grudzień 2010
2.	Identyfikacja procesów biznesowych realizowanych przez Służbę Celną.	Marzec 2012

3.	Opracowanie i zatwierdzenie metody zarządzania procesowego dla Służby Celnej.	Marzec 2012
4.	Zbudowanie ram modelu Służby Celnej skoncentrowanego wokół mapy procesów biznesowych Służby Celnej, w dedykowanym narzędziu informatycznym.	Marzec 2012
5.	Uzupełnienie i powiązanie elementów modelu Służby Celnej, zgodnie z zatwierdzoną metodą zarządzania procesowego dla Służby Celnej.	Wrzesień 2012
6.	Optymalizacja wytypowanych procesów biznesowych w modelu Służby Celnej oraz zatwierdzenie ich do wdrożenia przez Kierownictwo Służby Celnej.	Marzec 2013
7.	Pilotażowe wdrożenie zatwierdzonych i zoptymalizowanych procesów biznesowych w wybranych jednostkach Służby Celnej.	Styczeń 2014
8.	Wdrożenie zatwierdzonych i zoptymalizowanych procesów biznesowych we wszystkich jednostkach Służby Celnej.	Grudzień 2014

Inicjatywa strategiczna	**7. Wdrożenie spójnego systemu zarządzania ryzykiem dla potrzeb kontroli, postępowania audytowego, ułatwień i uproszczeń.**		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2015**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament CA**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departament PC** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Opracowanie założeń funkcjonalnych do stworzenia systemu informatycznego w ramach programu e-Cło w zakresie tworzenia i prowadzenia rejestrów ryzyka, obiegu informacji mających znaczenie dla kontroli prowadzonych przez Służbę Celną oraz punktowej analizy ryzyka.	Grudzień 2010
2.	Opracowanie strategicznych założeń funkcjonowania centrum analitycznego do prowadzenia analiz strategicznych.	Grudzień 2010
3.	Powołanie Centrum Analitycznego do prowadzenia analiz strategicznych.	Grudzień 2011
4.	Szkolenia dla komórek zarządzania ryzykiem w zakresie narzędzi i metod analitycznych.	Grudzień 2011
5.	Szkolenia dla komórek kontrolnych z systemu zarządzania ryzykiem, w tym analizy ryzyka prowadzonej na potrzeby kontroli.	Grudzień 2012
6.	Budowa systemu pozyskiwania informacji, w tym informacji wyprzedzających poprzez strukturę oficerów łącznikowych umiejscowionych w wybranych państwach Unii Europejskiej i krajach trzecich.	Grudzień 2015
7.	Analiza prawna oraz określenie zadań i umiejscowienia oficerów łącznikowych.	Grudzień 2010
8.	Dobór kadry i szkolenia w zakresie pełnienia funkcji oficerów łącznikowych.	Grudzień 2014
9.	Stworzenie rozwiązań organizacyjno-prawnych zapewniających właściwe wykonywanie zadań oficerów łącznikowych.	Grudzień 2015
10.	Opracowanie założeń funkcjonalnych do modułu postępowania audytowego tworzonego w ramach informatycznego systemu Centralnego Rejestru Kontroli i Postępowań (CRKP).	Grudzień 2010

11.	Aktualizacja katalogu ryzyk wykorzystywanego w postępowaniu audytowym (zakładka do modułu postępowania audytowego).	Grudzień 2012
12.	Zakończenie testów systemu CRKP na poziomie centralnym i lokalnym w zakresie prawidłowości funkcjonowania modułu postępowania audytowego	Grudzień 2013
13.	Szkolenie użytkowników modułu postępowania w ramach systemu CRKP.	Grudzień 2014
14.	Wdrożenie w Służbie Celnej modułu postępowania audytowego.	Grudzień 2015

Inicjatywa strategiczna	**8. Wdrożenie jednolitego systemu kontroli zarządczej w Służbie Celnej**		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2013**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty AE, CA, PC, izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Identyfikacja potrzeb w zakresie jednolitego systemu kontroli zarządczej - zidentyfikowanie kultury organizacyjnej.	Czerwiec 2010
2.	Wypracowanie koncepcji budowy jednolitego systemu kontroli zarządczej.	Grudzień 2010
3.	Akceptacja koncepcji budowy jednolitego systemu kontroli zarządczej.	Marzec 2011
4.	Opracowanie szczegółowego harmonogramu realizacji budowy jednolitego systemu kontroli zarządczej.	Czerwiec 2011
5.	Realizacja jednolitego systemu kontroli zarządczej wg przyjętego harmonogramu.	Grudzień 2012
6.	Ocena skuteczności jednolitego systemu kontroli zarządczej.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	**9. Wdrożenie zintegrowanego systemu zarządzania zasobami ludzkimi,** w tym: wdrożenie zmodyfikowanego systemu szkoleń.		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2014**	**Priorytet 1**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty PC, CA, AE izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Zatwierdzenie Przedmiotu Zamówienia i dokumentacji projektowej Zintegrowanego systemu zarządzania zasobami ludzkimi w administracji celnej – HERMES2 (HR).	Wrzesień 2011
2.	Wdrożenie zmodyfikowanego Systemu szkolenia w Służbie Celnej.	Czerwiec 2010
3.	Wejście w życie regulacji prawnych dotyczących stosunku służbowego związanych z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009r. o Służbie Celnej.	Październik 2010

4.	Wyłonienie dostawcy i wykonawcy systemu HR.	Styczeń 2012
5.	Wdrożenie kryteriów etatyzacji w Służbie Celnej.	Maj 2011
6.	Wdrożenie uregulowań w zakresie procesu zarządzania zasobami ludzkimi – realizacja.	Grudzień 2010
7.	Przygotowanie kadry dydaktycznej zapewniającej realizację szkoleń zgodnie z kategoriami szkoleń.	Grudzień 2010
8.	Pilotaż Systemu HR.	Wrzesień 2012
9.	Ocena skuteczności Systemu szkolenia w Służbie Celnej.	Styczeń 2012
10.	Analiza i ocena wdrożonych procedur i rozwiązań prawnych.	Grudzień 2012
11.	Wdrożenie i utrzymanie Systemu HR w Służbie Celnej.	Kwiecień 2014
12.	Przegląd poprojektowy Systemu HR.	Maj 2015

Inicjatywa strategiczna	**10. Zintegrowane zarządzanie granicą – Integrated Border Management (IBM).**		
Forma realizacji: Program	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty PC, CA** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Opracowanie procedur stosowanych w Służbie Celnej związanych z tworzeniem przejść granicznych.	Wrzesień 2010
2.	Opracowanie procedur stosowanych w Służbie Celnej związanych z zapewnieniem właściwego funkcjonowania przejść granicznych.	Wrzesień 2010
3.	Implementacja wypracowanych procedur związanych z tworzeniem przejść granicznych.	Listopad 2010
4.	Wdrożenie Zintegrowanego Systemu Bezpieczeństwa dla Obiektów Granicznych Administracji Celnej - CAIFS 2.	Grudzień 2010
5.	Implementacja wypracowanych propozycji modyfikacji stosowanych procedur związanych z zapewnieniem właściwego funkcjonowania przejść granicznych.	Marzec 2011
6.	Powołanie międzyresortowego zespołu zadaniowego ds. przeglądu stosowanych procedur związanych z kontrolą ruchu osobowego i towarowego na przejściach drogowych.	Marzec 2011
7.	Bilans otwarcia z przeglądu stosowanych procedur związanych z kontrolą ruchu osobowego i towarowego na przejściach drogowych.	Lipiec 2011
8.	Opracowanie wstępnych modeli obsługi ruchu osobowego i towarowego na przejściach drogowych.	Kwiecień 2012
9.	Opracowanie wersji ostatecznej modeli obsługi ruchu osobowego i towarowego na przejściach drogowych.	Styczeń 2013
10.	Implementacja modeli obsługi ruchu osobowego i towarowego na przejściach drogowych.	Grudzień 2013

11.	Przegląd poprojektowy Systemu CAIFS 2.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	**11. Budowa i wdrożenie Single Window/One-Stop-Shop (SW)** („System Pojedynczego okienka w obrocie towarowym z zagranicą")		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2015**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departament PC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty CA, SC, AE**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Zaakceptowanie „Koncepcji wdrożenia w Polsce systemu Pojedynczego okienka w obrocie towarowym z zagranicą".	Wrzesień 2010
2.	Konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne.	Październik 2010
3.	Przekazanie koncepcji do akceptacji przez Komitet Rady Ministrów do spraw Informatyzacji i Łączności.	Listopad 2010
4.	Przygotowanie projektu zarządzenia w sprawie powołania Międzyresortowego Zespołu Koordynującego Wdrożenie Koncepcji Pojedynczego okienka w obrocie towarowym z zagranicą, przedłożenie projektu do akceptacji Prezesa Rady Ministrów oraz powołanie zespołu.	Grudzień 2011
5.	Wypracowanie szczegółowych działań związanych z wdrożeniem koncepcji Pojedynczego okienka oraz rozpoczęcie realizacji systemu Pojedynczego okienka.	Marzec 2012
6.	Realizacja koncepcji – działania obejmujące zmiany (w tym tworzenie nowych rozwiązań) legislacyjne, organizacyjne oraz w systemach informatycznych.	Grudzień 2015

Inicjatywa strategiczna	**12. Opracowanie i wdrożenie spójnego wizerunku Służby Celnej**		
Forma realizacji: Projekt	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departamentu SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty AE, PC, CA i Biuro Ministra w Ministerstwie Finansów izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Wstępna identyfikacja potrzeb wizerunkowych.	Lipiec 2010
2.	Opracowanie wstępnej koncepcji programu budowania wizerunku.	Sierpień 2010
3.	Akceptacja wstępnej koncepcji programu budowania wizerunku.	Wrzesień 2010
4.	Wybór podwykonawcy i opracowanie systemu.	Wrzesień 2011

5.	Wdrożenie systemu budowania spójnego wizerunku (wdrożenie).	Styczeń 2012
6.	Ocena skuteczności systemu budowania spójnego wizerunku (analiza).	Styczeń 2013

Inicjatywa strategiczna	**13. Opracowanie zasad i wdrożenie skutecznego wykorzystania uprawnień rozpoznawczych oraz współpracy operacyjnej**		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2011**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departament CA**		
Komórki zaangażowane w prace	**izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Opracowanie koncepcji prowadzenia obserwacji w Służbie Celnej.	Lipiec 2010
2.	Opracowanie instrukcji w sprawie prowadzenia obserwacji.	Wrzesień 2010
3.	Opracowanie systemu szkoleń dla funkcjonariuszy celnych komórek zwalczania przestępczości (IZP) realizujących obserwację.	Październik 2010
4.	Zakup sprzętu specjalistycznego	Grudzień 2011
5.	Aktualizacja porozumień Szefa Służby Celnej z kierującymi jednostkami wykonującymi czynności operacyjno – rozpoznawcze.	Styczeń 2011
6.	Przeprowadzenie szkoleń dla funkcjonariuszy celnych wykonujących czynności obserwacji i zajmujących się informacjami o charakterze operacyjnym.	Grudzień 2011

Inicjatywa strategiczna	**14. Rozszerzenie kompetencji w zakresie zwalczania korupcji**		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2013**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departament CA**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty PC, SC, AE** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Zatwierdzenie Programu Antykorupcyjnego Służby Celnej 2013+ do realizacji.	Czerwiec 2010
2.	Zatwierdzenie struktury i kompetencji dla osób realizujących Program.	Lipiec 2010
3.	Opracowanie planu realizacji Programu i harmonogramu.	Sierpień 2010
4.	Opracowanie i wdrożenie koncepcji funkcjonowania Inspekcji Wewnętrznej.	Termin uzależniony od zmiany ustawy
5.	Wdrożenie rozszerzonych kompetencji w zakresie zwalczania korupcji.	Termin uzależniony od zmiany ustawy
6.	Ocena realizacji Programu i możliwych kierunków ewaluacji.	Grudzień 2013

Inicjatywa strategiczna	15. Opracowanie i wdrożenie procedur zarządzania zmianami		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Rozpoczęcie	**Termin 2010**	**Priorytet 2**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty CA, PC, AE** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Opracowanie projektu procedur zarządzania zmianami w Służbie Celnej.	Sierpień 2010
2.	Akceptacja opracowanych procedur zarządzania zmianami w Służbie Celnej.	Październik 2010
3.	Wdrożenie procedur zarządzania zmianami.	Grudzień 2010

Inicjatywa strategiczna	16. Wdrożenie budżetu zadaniowego w Służbie Celnej.		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2013**	**Priorytet 3**
Właściciel	**Departament SC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departament FR** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Pilotażowe wdrożenie budżetu zadaniowego w Izbie Celnej w Szczecinie.	Grudzień 2010
2.	Analiza – ocena wdrożenia budżetu zadaniowego w Izbie Celnej w Szczecinie.	Kwiecień 2011
3.	Wdrożenie budżetu zadaniowego we wszystkich izbach celnych.	Grudzień 2012
4.	Analiza – ocena wdrożenia.	Grudzień 2013

Uwagi: Wdrożenie budżetu zadaniowego uzależnione jest od rozwiązań i terminów przyjętych do wdrażania budżetu zadaniowego w całym resorcie finansów.

Inicjatywa strategiczna	17. Współpraca z państwami objętymi Partnerstwem Wschodnim, w szczególności z państwami sąsiednimi.		
Forma realizacji: Zadanie	Stan realizacji: Kontynuacja	**Termin 2015**	**Priorytet 3**
Właściciel	**Departament PC**		
Komórki zaangażowane w prace	**Departamenty CA, SC** **izby celne**		

Główne etapy realizacji

Lp.	Etap (krok milowy)	Termin zakończenia
1.	Analiza potrzeb i zakresu udziału Służby Celnej w Partnerstwie Wschodnim.	Maj 2010

2.	Koncepcja nowych inicjatyw przekazana do Ministerstwa Spraw Zagranicznych (dalej do Komisji Europejskiej), pozyskanie partnerów, środków finansowania.	Czerwiec 2010
3.	Akceptacja nowych inicjatyw.	Listopad 2010
4.	Harmonogram realizacji inicjatyw.	Grudzień 2010
5.	Realizacja nowych inicjatyw, w tym kontaktach dwustronnych i na forum Unii Europejskiej, m.in. w ramach przewodnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.	Styczeń 2011 – Grudzień 2014
6.	Ocena realizacji inicjatyw.	Styczeń 2015

*Formę realizacji inicjatywy oznaczono jako:

- program, tj. zbiór projektów, których realizacja ukierunkowana jest na osiągnięcie wspólnego celu,
- projekt, czyli inicjatywę strategiczną realizowaną w ramach Służby Celnej, która jest inicjatywą nową, nietypową, odmienną od działań rutynowych, taką, z jaką Służba Celna nie miała nigdy wcześniej do czynienia,
- zadanie - określenie celu, który należy osiągnąć lub wskazanie czynności, które należy wykonać.

**Stan realizacji inicjatywy określono jako:

- rozpoczęcie, czyli inicjatywa będzie realizowana od 2010r.
- kontynuację, tj. programu, projektu lub zadania, których realizację rozpoczęto przed 2010r. i nadal jest realizowana.